

від 15 березня 2024 р. № 296

Київ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

Про затвердження Порядку проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ

[№ 1542 від 27.12.2024](#)

[№ 940 від 06.08.2025](#)}

Відповідно до [частини третьої](#) статті 14 Закону України “Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей” Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити [Порядок проведення відновлювальних \(постізоляційних, реінтеграційних\) заходів, заходів з адаптації, підтримки \(супроводу\) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення](#), що додається.

2. Міністерству охорони здоров'я, Міністерству соціальної політики, Міністерству оборони, Міністерству внутрішніх справ, Службі безпеки (за згодою), Управлінню державної охорони (за згодою), Службі зовнішньої розвідки (за згодою) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для виконання цієї постанови, протягом трьох місяців з дня набрання нею чинності.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

Інд. 73

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 15 березня 2024 р. № 296

ПОРЯДОК

проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

1. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

дебрифінг (постізоляційний) - спеціально організоване обговорення умов та обставин пережитої ізоляції з метою узагальнення досвіду та з'ясування причин, які викликають стрес, усвідомлення дій, необхідних для усунення цих причин та зниження ризику розвитку

посттравматичного стресового розладу;

декомпресія (постізоляційна) - первинна форма психологічної реабілітації звільнених осіб, спрямована на нормалізацію фізичних та емоційних реакцій на досвід ізоляції; надання можливості прогнозувати та контролювати своє оточення; багаторазову розповідь власної історії у позитивному ключі; індивідуальне безпечне згадування про перебування в ізоляції; розроблення плану дій щодо роботи з медіа, інтеграції в родину, повернення до військової служби тощо; надання доступу до соціальної, правової, психологічної, релігійної підтримки на прохання звільненої особи, а також надання пропозицій щодо подальшого догляду за такою особою після завершення реінтеграційних заходів;

звільнені особи - звільнені з місць несвободи особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України згідно із [Законом України](#) "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей", а також особи, які звільнені відповідно до [Порядку здійснення передачі військовополонених ворогів державі-агресору та звільнення оборонців України, які перебувають у полоні держави-агресора](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2022 р. № 441 (далі - Порядок);

звільнені цивільні особи - звільнені з місць несвободи особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України на підставі [пункту 2](#) частини першої статті 2 Закону України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей", а також цивільні особи, які звільнені відповідно до Порядку;

звільнені оборонці України - звільнені з місць несвободи особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України на підставі [пункту 1](#) частини першої статті 2 Закону України "Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей", а також оборонці України, які звільнені відповідно до Порядку;

ізоляція - специфічні екстремальні умови, перебуваючи в яких людина позбавлена контакту з бажаним для неї середовищем та змушена знаходити способи виживання самостійно. Перебування людини в ізоляції може бути вимушеним або примусовим. Примусовою ізоляцією є стан повної або часткової відсутності контактів особи з бажаним для неї середовищем, що встановлюється шляхом позбавлення особи особистої свободи із застосуванням заходів фізичного, психологічного та/або іншого впливу. Вимушена ізоляція відрізняється від примусової тим, що особа, перебуваючи у стані повної або часткової відсутності контактів з бажаним для неї середовищем, змушена самостійно або у складі групи виживати та/або уникати примусової ізоляції, в тому числі полону, в умовах неможливості отримання необхідної допомоги;

постізоляційний супровід - комплекс заходів, який проводиться з метою закріплення результатів реінтеграційних або постізоляційних заходів, забезпечення повноцінної постізоляційної адаптації, відновлення фізичного та психічного здоров'я звільнених осіб, а також надання необхідної допомоги членам їх сімей;

постізоляційні заходи - заходи, спрямовані на відновлення та постізоляційну адаптацію звільнених цивільних осіб, які проводяться безпосередньо після звільнення (повернення) з ізоляції, а також проведення оперативних заходів;

реінтеграційні заходи - комплекс заходів, спрямований на відновлення та повернення до повноцінної діяльності звільнених оборонців України після їх перебування в ізоляції, що

передбачає надання медичної та психологічної допомоги звільненим особам, їх опитування для отримання інформації, важливої для діяльності сил безпеки і оборони, а також вивчення досвіду перебування в ізоляції. Реінтеграційні заходи, зокрема, включають медичні заходи, декомпресію (постізоляційну) та дебрифінг (постізоляційний).

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України [“Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”](#), [“Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей”](#) та інших нормативно-правових актах.

Заходи з відновлення звільнених осіб (далі - заходи з відновлення) здійснюються з метою сприяння ефективній постізоляційній адаптації звільнених осіб, відновленню їх фізичного і психічного здоров'я, повернення військовослужбовців до виконання їх службових обов'язків.

Заходи з постізоляційного відновлення спрямовані на надання допомоги звільненим особам у прийнятті власного досвіду перебування в ізоляції, визначення їх внутрішнього ресурсу для відновлення контролю над власним життям, відновлення соціальних і родинних зв'язків; забезпечення надання психосоціальної підтримки під час проходження служби звільненими оборонцями України.

У рамках заходів з відновлення медична, реабілітаційна та психологічна допомога повинна бути узгоджена та синхронізована з реінтеграційними, постізоляційними заходами та постізоляційним супроводом. У разі проходження звільненою особою реінтеграційних або постізоляційних заходів психологічна допомога є складовою частиною таких заходів.

У разі непроходження звільненою особою реінтеграційних або постізоляційних заходів психологічна допомога як складова частина заходів з відновлення надається звільненій особі згідно з цим Порядком.

Цілі реінтеграційних або постізоляційних заходів для кожної звільненої особи визначаються фахівцями, які проводять такі заходи. Цілі лікувальних та реабілітаційних заходів для кожної звільненої особи визначаються за результатами медичного та психологічного обстеження, проведеного після звільнення особи з ізоляції.

2. Реінтеграційні заходи та постізоляційний супровід здійснюються:

Міноборони, МВС, СБУ (за згодою), Управлінням державної охорони (за згодою) та Службою зовнішньої розвідки (за згодою) щодо звільнених оборонців України в обов'язковому порядку;

МОЗ, Мінсоцполітики, МВС, СБУ (за згодою) щодо звільнених цивільних осіб за їх згодою.

3. З метою здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу:

Міноборони, МВС, СБУ (за згодою), Управлінням державної охорони (за згодою), Службою зовнішньої розвідки (за згодою) визначаються центри для надання медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги та проведення реінтеграційних заходів та заходів з відновлення звільнених оборонців України (далі - центри реінтеграції);

МОЗ визначаються заклади охорони здоров'я для надання медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги звільненим цивільним особам;

Мінсоцполітики визначаються надавачі соціальних послуг для задоволення потреб звільнених осіб у соціальних послугах;

Міноборони затверджуються єдині типові протоколи реінтеграційних заходів, декомпресії (постізоляційної).

У разі відсутності можливості здійснення реінтеграційних заходів та заходів з відновлення щодо звільнених оборонців України у центрах реінтеграції Міноборони, МВС, СБУ, Управління державної охорони, Служби зовнішньої розвідки (за напрямками підпорядкування) такі заходи можуть здійснюватися іншими центрами реінтеграції

складових сектору безпеки і оборони України, визначених [абзацом другим](#) цього пункту, з подальшим відшкодуванням ними понесених витрат іншим центрам реінтеграції на підставі договорів про відшкодування витрат. Порядок відшкодування витрат визначається наказом Міноборони.

{Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 940 від 06.08.2025}

Зарахування коштів у сумі зазначених витрат здійснюється до спеціального фонду відповідного центру реінтеграції з подальшим їх спрямуванням на організацію його діяльності.

{Пункт 3 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 940 від 06.08.2025}

4. Міноборони, МВС, СБУ (за згодою), Управління державної охорони (за згодою), Служба зовнішньої розвідки (за згодою) визначають структурні підрозділи (установи, організації), відповідальні за координацію або організацію здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу. Загальна координація реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу здійснюється через уповноважені підрозділи з питань повернення та відновлення Міноборони, МВС.

Зазначені структурні підрозділи (установи, організації) забезпечують здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу персонально щодо кожної звільненої особи.

5. Міноборони, МВС, СБУ (за згодою), Управління державної охорони (за згодою), Служба зовнішньої розвідки (за згодою) затверджують нормативно-правові акти, які визначають особливості здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу щодо звільнених оборонців України і регулюють діяльність структурних підрозділів (установ, організацій), відповідальних за координацію або організацію здійснення даних заходів.

Звільнені оборонці України після перебування в ізоляції направляються до центрів реінтеграції для проходження реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу.

Питання подальшого проходження служби особовим складом, який належить до складу сил безпеки і оборони, вирішуються з урахуванням рекомендацій, визначених структурними підрозділами (установами, організаціями), відповідальними за координацію або організацію здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу.

Особовому складу, який належить до складу сил безпеки і оборони, після проходження реінтеграційних заходів надається відпустка відповідно до вимог законодавства.

6. [Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими](#), утворений згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 257 “Про утворення Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 25, ст. 1339) (далі - Координаційний штаб), забезпечує збір та узагальнення інформації про кількість звільнених осіб, стосовно яких здійснювалися заходи, передбачені [пунктом 2](#) цього Порядку.

{Абзац перший пункту 6 в редакції Постанови КМ № 940 від 06.08.2025}

[Координаційний штаб](#) негайно інформує структурні підрозділи (установи, організації), відповідальні за координацію або організацію здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу, про потребу в кількості місць в процесі підготовки до звільнення осіб з ізоляції та уточнює актуальність потреб за фактом їх звільнення.

[Координаційний штаб](#) отримує від Міноборони, МВС, СБУ (за згодою), структурних підрозділів (установ, організацій), відповідальних за координацію або організацію здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу, інформацію щодо результатів проходження звільненими особами заходів з відновлення з метою її аналізу та узагальнення в інтересах захисту прав громадян України та національної безпеки.

7. Надання медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги звільненим особам

здійснюється згідно з [пунктами 10-31](#) цього Порядку.

8. Надання соціальних послуг звільненим особам здійснюється згідно з [пунктами 37-55](#) цього Порядку.

9. Першочергові заходи із забезпечення соціального захисту осіб, які звільнені відповідно до Порядку, здійснюються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 р. [№ 1210](#) “Деякі питання здійснення першочергових заходів із забезпечення соціального захисту звільнених осіб” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 87, ст. 5389).

10. Медична, реабілітаційна та психологічна допомога звільненим особам надається невідкладно після їх доставлення уповноваженими на їх супроводження органами (особами) до центрів реінтеграції або закладів охорони здоров'я, зазначених у [пункті 3](#) цього Порядку.

Медична, реабілітаційна та психологічна допомога особам, звільненим до набрання чинності цим Порядком, надається в плановому порядку після їх звернення до центрів реінтеграції або закладів охорони здоров'я, зазначених у [пункті 3](#) цього Порядку.

11. Під час визначення центрів реінтеграції або закладів охорони здоров'я, зазначених у [пункті 3](#) цього Порядку, враховується можливість надання комплексної медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги в одному центрі або закладі, територіальна доступність, наявність приміщень для здійснення всіх необхідних реінтеграційних заходів (у тому числі для проведення дебрифінгів (постізоляційних), кадрова спроможність центрів або закладів, наявність спеціально підготовленого до роботи із звільненими особами персоналу, можливість забезпечення комфортного перебування звільнених осіб з урахуванням їх життєвого досвіду та психічного стану.

12. Прийом звільнених цивільних осіб для надання медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги здійснюється в закладах охорони здоров'я, визначених МОЗ.

13. Військовослужбовці, поліцейські, особи рядового і начальницького складу служби цивільного захисту можуть бути доставлені для надання медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги до державних та комунальних закладів охорони здоров'я, визначених МОЗ разом з Міноборони, МВС, СБУ (за згодою).

14. Звільнені особи після їх доставлення до центрів реінтеграції або закладів охорони здоров'я підлягають медичному обстеженню з метою фіксації всіх наявних тілесних ушкоджень у порядку, визначеному спільним наказом МВС, МОЗ від 6 липня 2016 р. [№ 612/679](#) “Про порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції”.

Центри реінтеграції або заклади охорони здоров'я відповідно до законодавства надають правоохоронним органам необхідну інформацію та документи для документування та встановлення фактів катування, інших форм жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження і покарання, а також сприяють в отриманні від звільнених осіб необхідної інформації щодо полонених, незаконно позбавлених волі осіб, які продовжують перебувати в полоні, місцях несвободи, Об'єднаним центром з координації пошуку та звільнення військовополонених, незаконно позбавлених волі осіб внаслідок агресії проти України.

{Абзац другий пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 940 від 06.08.2025](#)}

15. Після фіксації тілесних ушкоджень у звільненої особи проводиться комплексне медичне та реабілітаційне обстеження, а також психологічна діагностика звільненої особи з метою оцінювання об'єктивного стану її фізичного та психічного здоров'я і надання необхідної медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги.

У разі потреби щодо звільнених осіб встановлюються обмежувальні протиепідемічні заходи (залежно від особливостей перебігу інфекційної хвороби, стану епідемічної ситуації та обставин, що на неї впливають).

{Пункт 15 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 940 від 06.08.2025}

16. Медична, реабілітаційна та психологічна допомога надається на умовах гарантування конфіденційності, особистісної та соціальної безпеки звільненій особі і збереження в таємниці всіх відомостей, отриманих під час надання такої допомоги. Розголошення інформації про місце перебування звільнених осіб, обсяг та умови надання їм медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги, а також іншої інформації, яка стала відомою медичним працівникам під час надання такої допомоги, не допускається, крім випадків, визначених законом.

17. Медичне обстеження звільненої особи передбачає здійснення таких заходів: загальний медичний огляд лікарем-терапевтом (лікарем загальної практики - сімейним лікарем) з обов'язковим проведенням антропометричних вимірювань (вимірюванням ваги, зросту, окружності талії, індексу маси тіла), проведенням оцінки функціонального стану серцево-судинної системи (вимірюванням артеріального тиску, частоти серцевих скорочень, проведенням електрокардіографії); спеціалізований медичний огляд лікарями інших спеціальностей з обов'язковим проведенням фізикальних методів обстеження із зазначенням повідомлених особою обставин та часу отримання травм, поранень та/або захворювань. Зазначений медичний огляд проводиться лікарем-психіатром з обов'язковим збором анамнезу (за умови надання звільненою особою або його законним представником усвідомленої згоди на огляд лікарем-психіатром), лікарем-дерматовенерологом, лікарем-стоматологом, лікарем-хірургом, лікарем-ортопедом-травматологом з обов'язковим детальним описом виявлених травм, поранень та/або захворювань, визначенням їх характеру та ймовірного механізму отримання, а також фіксацією попередньої дати та обставин їх спричинення (із слів особи) для подальшого використання зазначеної інформації під час проходження військово-лікарської комісії. За наявності медичних показань також проводиться медичний огляд лікарем-невропатологом, лікарем-урологом (для жінок також лікарем-акушером-гінекологом), лікарем-інфекціоністом, лікарем-дієтологом та лікарями інших спеціальностей;

{Абзац другий пункту 17 в редакції Постанови КМ № 940 від 06.08.2025}

проведення лабораторних досліджень: загальний клінічний аналіз крові (з лейкоцитарною формулою), біохімічний аналіз крові, вимірювання загального холестерину, вимірювання цукру в крові натщесерце, загальний аналіз сечі, скринінг на інфекції, що передаються статевим шляхом, ВІЛ (за наявності власноруч підписаної згоди звільненої особи на проходження тесту на ВІЛ), туберкульоз, вірусні гепатити В і С відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я;

{Абзац третій пункту 17 в редакції Постанови КМ № 940 від 06.08.2025}

проведення інструментальних досліджень (рентгенологічних, ультразвукових, ендоскопічних) за медичними показаннями та направленням лікаря (лікарів), який здійснював загальний огляд звільненої особи; консультації лікарів-спеціалістів за медичними показаннями та направленням лікаря (лікарів), який здійснював загальний огляд звільненої особи.

З метою всебічного та комплексного обстеження звільненої особи для визначення подальшого плану лікування проводиться фінальний комплексний медичний огляд комісією лікарів.

18. Надання медичної допомоги звільненим особам здійснюється згідно з галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я.

19. Виписка звільненої особи здійснюється за медичними показаннями. Лікуючий лікар під час виписки надає рекомендації щодо необхідності забезпечення подальшого амбулаторного лікування звільненої особи, надання їй реабілітаційної та психологічної допомоги, соціальних послуг, у тому числі влаштування до соціальних закладів (установ), послуг із соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням та надання інших послуг, передбачених законодавством для звільнених осіб.

20. Після виписки звільнена особа перебуває під медичним наглядом сімейного лікаря або наглядом у медичній, психологічній службі військової частини (установи, організації). Загальну координацію постізоляційного супроводу звільнених оборонців України здійснюють уповноважені підрозділи з питань повернення та відновлення Міноборони, МВС.

21. Організація та надання психологічної допомоги ґрунтується на таких принципах, що передбачають:

- 1) доступність - забезпечення інклюзивного підходу до роботи із звільненою особою;
- 2) безпечність - надання психологічної допомоги у спосіб, що мінімізує ризики завдання шкоди звільненій особі, у тому числі тієї, що можна запобігти, а також зменшує можливість фахових помилок;
- 3) результативність - досягнення найкращих результатів шляхом надання допомоги на основі наукових знань та принципів доказової медицини;
- 4) своєчасність;
- 5) економічна ефективність - надання психологічної допомоги з максимальним використанням ресурсів та уникненням їх неефективних витрат;
- 6) недискримінація - надання психологічної допомоги, якість якої не відрізняється залежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання (перебування), мовних або інших ознак;
- 7) повага до прав звільненої особи, до її честі та гідності;
- 8) орієнтованість на людину - надання психологічної допомоги з урахуванням індивідуальних потреб звільнених осіб, зокрема права на вільний вибір фахівця;
- 9) компетентність, наукова обґрунтованість застосування методів психологічної та психотерапевтичної допомоги;
- 10) добровільність - неможливість надання психосоціальної підтримки без добровільної згоди звільненої особи.

22. Психологічна допомога може надаватися під час надання реабілітаційної допомоги в порядку, визначеному [Законом України](#) "Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я".

Психологічна допомога звільненій особі повинна включати заходи, спрямовані на запобігання суїциду, і, зокрема, щонайменше послуги, спрямовані на збереження психічного здоров'я особи, недопущення загострення психологічних та соціальних проблем, розладів психічного здоров'я, перетворення їх у хронічні форми, відновлення та підтримку функціонування особи у фізичній, емоційній, інтелектуальній, соціальній та духовній сфері та її залучення до суспільного життя; запобігання та полегшення фізичних, психологічних, духовних страждань особи під час надання паліативної допомоги; сприяння особі у психосоціальній адаптації до зміненої життєвої ситуації, осмисленні її досвіду, самоусвідомленні та розширенні можливостей самореалізації, а також допомогу з метою розв'язання психологічних та соціальних проблем, зумовлених складними життєвими обставинами, кризовим станом, надзвичайною ситуацією та/або катастрофою, воєнними діями та перебуванням у полоні, місцях несвободи.

Психологічна допомога звільненим оборонцям України надається фахівцями із складу

складових сил безпеки і оборони, які зазначені в абзаці другому [пункту 2](#) цього Порядку та пройшли підготовку з питань здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу, за типовими протоколами, затвердженими Міноборони.

Психологічна допомога звільненим оборонцям України передбачає проведення первинного психодіагностичного обстеження; формування індивідуального плану психологічного супроводу, що базується на принципах постізоляційного відновлення; проведення декомпресії (постізоляційної); роботу з членами сімей звільнених оборонців України, зокрема встановлення контакту із сім'ями та близькими, інформування про їх роль і допомогу в процесі реінтеграції, отримання від них додаткової інформації щодо психологічних особливостей звільнених оборонців України; осмислення звільненими оборонцями України досвіду перебування в ізоляції, зокрема травматичного або потенційно травматичного досвіду; у разі наявності психологічного розладу проведення терапевтичних втручань з використанням специфічних для конкретних проблем/розладів міжнародних стандартизованих інструментів обстеження та оцінки (шкали/тести/опитувальники) та/або визначення прогнозу за результатами психодіагностичного обстеження для переведення звільнених оборонців України до суб'єкта надання послуг, який надає психологічну допомогу іншого рівня; підготовку звільнених оборонців України до повернення у сім'ю; підготовку звільнених оборонців України до спілкування з представниками медіа; проведення підсумкової діагностики та визначення за її результатами наявності психологічного або психічного розладу, що потребує спеціалізованого супроводу, а також рівня психосоціальної дезадаптації, можливості чи необхідності отримання психологічних послуг амбулаторно та/або дистанційно; визначення разом з лікарем-психіатром потреби у фармакотерапії та призначенні медикаментозного лікування психічних розладів; у разі потреби перенаправлення до фахівців з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, які спеціалізуються на постізоляційному відновленні або травматерапії (відповідно до потреби) за місцем проживання (перебування) звільнених оборонців України або дистанційно.

23. Під час надання психологічної допомоги особливу увагу слід приділити звільненим особам, в яких за результатами психологічної діагностики встановлено психічні, поведінкові та пов'язані з вживанням психоактивних речовин розлади, які не перебувають у гострому стані, важкі хвороби (онкологія, туберкульоз, гепатити, діабет, нефрит тощо); з агресивними проявами; які отримали поранення, травму, контузію, каліцтво тощо та щодо яких застосовано оперативне втручання; з інвалідністю; які є жертвами катувань та жорстокого поводження; які були жертвами чи свідками насильства; які мали суїцидальні наміри або спроби.

24. Центри реінтеграції або заклади охорони здоров'я надають такі види психологічної допомоги звільненим особам (конкретні види визначаються фахівцями центрів або закладів у співпраці із звільненими особами та з урахуванням їх потреб та результатів оцінки їх стану):

- 1) діагностика психологічного стану психометричними методами, які є валідними (для центрів реінтеграції - затвердженими Міноборони, для закладів охорони здоров'я - затвердженими МОЗ);
- 2) перша психологічна допомога, включаючи невідкладну психологічну допомогу;
- 3) психологічні втручання низької інтенсивності;
- 4) підтримка та відновлення функціонування у фізичній, емоційній, інтелектуальній, соціальній та духовній сфері;
- 5) психотерапія депресивних, тривожних, адаптаційних, гострих стресових та

посттравматичних стресових розладів, створення терапевтичного середовища;

6) допомога у визначенні життєвих цілей та підтримці досягнутого прогресу реабілітації після закінчення реабілітаційного процесу, в тому числі з урахуванням принципу “рівний - рівному”;

7) психотерапія інших психічних та поведінкових розладів та станів, які виникли внаслідок хвороби/травми, участі у бойових діях, надзвичайних ситуацій, полону;

8) консультативна допомога, спрямована на позбавлення від звичок, що становлять ризик для психічного здоров'я (вживання алкоголю, інших психоактивних речовин тощо), а також формування навичок здорового способу життя;

9) взаємодія з надавачами первинної та спеціалізованої медичної допомоги з метою своєчасного діагностування, забезпечення лікування психічних хвороб та підтримання стійкого стану ремісії;

10) медична та реабілітаційна допомога відповідно до медичних показань;

11) взаємодія із соціальними службами з метою забезпечення надання соціальних послуг у разі, коли соціальні умови життя впливають на психічне здоров'я.

25. Методи психотерапії застосовуються відповідно до наукових даних щодо їх ефективності у лікуванні конкретних психічних та поведінкових розладів згідно із галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я.

26. У разі відсутності можливості направлення звільненої особи до фахівців з психічного здоров'я, які застосовують рекомендований метод психотерапії, використовуються психологічні втручання низької інтенсивності відповідно до наукових даних про їх ефективність у разі наявності відповідних психічних розладів.

27. У разі психотерапії депресивних, тривожних, адаптаційних, гострих стресових та посттравматичних стресових розладів, які виникли внаслідок хвороби/травми, участі у бойових діях, надзвичайної ситуації, полону, інших станів здоров'я, що можуть призвести до обмеження повсякденного функціонування, психолог або лікар-психолог, що надає психологічну допомогу, повинен мати обов'язкову додаткову спеціалізацію (сертифікацію) за одним з методів психотерапії з доведеною ефективністю, що мають доказову базу міжнародних досліджень та рекомендовані міжнародними протоколами (галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я).

28. Психолог або лікар-психолог, який надавав психологічну допомогу, під час виписки звільненої особи із закладу охорони здоров'я надає свої рекомендації щодо подальшої організації надання психологічної допомоги лікарем загальної практики - сімейним лікарем, відповідними службами військової частини, мультидисциплінарною командою, а також здійснення соціально-психологічної реабілітації як соціальної послуги, спрямованої на підтримку психічного здоров'я.

У разі перебування звільнених осіб у складних життєвих обставинах необхідно скерувати таких осіб до органів соціального захисту населення або надавачів соціальних послуг з метою оцінювання їх індивідуальних потреб та організації надання соціальних послуг.

29. Для звільнених оборонців України психологічна допомога також може бути надана психологічними службами військових частин (підрозділів), а в разі потреби - військово-медичними закладами охорони здоров'я згідно з порядками, затвердженими центральними органами виконавчої влади, що мають у своєму підпорядкуванні утворені відповідно до законів військові формування та правоохоронні органи, відповідно до [Закону України](#) “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”.

30. Перед наданням реабілітаційної допомоги проводяться діагностичні заходи відповідно до затверджених клінічних протоколів медичної допомоги з метою встановлення клінічного діагнозу (стану здоров'я) звільненої особи. За результатами обстеження лікуючий лікар

передає лікарю фізичної та реабілітаційної медицини інформацію, необхідну для визначення медичних протипоказань чи застережень щодо проведення реабілітаційних втручань (заходів). На підставі зазначеної інформації лікар фізичної та реабілітаційної медицини разом з фахівцями з реабілітації визначає допустимі методи та обсяг реабілітаційної допомоги, що будуть застосовуватися.

{Пункт 30 в редакції Постанови КМ [№ 940 від 06.08.2025](#)}

31. Надання реабілітаційної допомоги здійснюється закладами охорони здоров'я в порядку, визначеному [Законом України](#) "Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я" та постановами Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2021 р. [№ 1268](#) "Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я" (Офіційний вісник України, 2021 р., № 97, ст. 6315) та від 16 грудня 2022 р. [№ 1462](#) "Деякі питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я" (Офіційний вісник України, 2023 р., № 4, ст. 305).

{Пункт 31 в редакції Постанови КМ [№ 940 від 06.08.2025](#)}

32. Територія центру реінтеграції повинна бути відокремленою, огороженою, обладнаною доріжками для осіб з інвалідністю, пристосованою для проведення часу на відкритому просторі, включаючи прогулянки.

У центрах реінтеграції повинні бути обладнані приміщення для групової, індивідуальної роботи з психологами, соціальної та професійної адаптації, творчості та занять спортом.

У центрах реінтеграції створюються зони психологічного розвантаження.

Завершення реінтеграційних заходів для кожного звільненого оборонця України окремо визначає керівник реінтеграційної команди, а також возз'єднання, допуск до звільненого оборонця України членів його сім'ї, але не раніше, ніж після закінчення обмежувальних протиепідемічних заходів у разі їх встановлення.

{Абзац четвертий пункту 32 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 940 від 06.08.2025](#)}

33. Звільнені особи розміщуються в одно-, двох- або тримісних палатах, обладнаних санвузлом з душевими кабінами.

34. У центрах реінтеграції забезпечується тісна взаємодія між фахівцями, проводяться реінтеграційні заходи та постізоляційний супровід, надається медична, реабілітаційна та психологічна допомога.

35. Центри реінтеграції співпрацюють з надавачами соціальних послуг та підрозділами (установами, організаціями), відповідальними за координацію або організацію здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу, з метою організації забезпечення соціальної та професійної адаптації звільнених оборонців України після їх виписки.

36. Центри реінтеграції співпрацюють з питань обмеження життєдіяльності та реабілітації з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, органами соціального захисту населення, експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи та лікарсько-консультативними комісіями, громадськими об'єднаннями фахівців з реабілітації, уповноваженими органами професійного самоврядування.

{Пункт 36 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 1542 від 27.12.2024](#)}

37. Організація задоволення потреб звільнених осіб у соціальних послугах за їх місцем проживання (перебування)/звернення здійснюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, районними, районними в м. Києві держадміністраціями чи районними, районними в м. Києві військовими адміністраціями (у разі їх утворення) (далі - уповноважені органи).

38. Контроль, координація та методичне забезпечення щодо здійснення заходів із захисту і забезпечення прав та інтересів звільнених осіб у частині надання таким особам

соціальних послуг здійснюються Нацсоцслужбою.

39. Навчання працівників надавачів соціальних послуг щодо надання соціальних послуг та соціальної підтримки звільненим особам проводять обласні, Київський міський центри соціальних служб, а також громадські організації, міжнародні благодійні організації, організації, що мають досвід роботи з такими категоріями осіб.

Працівники надавачів соціальних послуг здійснюють заходи з виявлення та організації надання соціальних послуг виключно за умови проходження відповідного навчання/підготовки, у тому числі шляхом формального або неформального професійного навчання відповідно до законодавства.

40. [Координаційний штаб](#) у разі потреби в триденний строк інформує структурний підрозділ з питань соціального захисту населення уповноваженого органу про прибуття звільнених осіб за фактом їх звільнення.

41. У разі самостійного звернення звільненої особи структурний підрозділ з питань соціального захисту населення уповноваженого органу у разі потреби надсилає до державного підприємства “Український національний центр розбудови миру”, яке згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2022 р. [№ 1281](#) “Деякі питання виконання Закону України “Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей” (Офіційний вісник України, 2022 р., № 92, ст. 5733) визначено адміністратором Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, запит для проведення перевірки інформації про належність особи, що звернулася до такого підрозділу, до звільнених осіб.

42. Державне підприємство, зазначене у [пункті 41](#) цього Порядку, у триденний строк з дня надходження запиту, передбаченого зазначеним пунктом, надає відповідну інформацію.

43. Структурний підрозділ з питань соціального захисту населення уповноваженого органу протягом п’яти робочих днів після отримання повідомлення про прибуття звільнених осіб вивчає питання, зокрема, щодо належності зазначених осіб та членів їх сімей до отримувачів соціальних послуг, державної соціальної допомоги, пільг тощо, у тому числі шляхом обміну інформацією з Пенсійним фондом України.

У разі коли звільнена особа та/або члени її сім’ї не є отримувачами соціальних послуг, структурний підрозділ з питань соціального захисту населення уповноваженого органу протягом одного робочого дня визначає надавача соціальних послуг для проведення соціальним менеджером/фахівцем із соціальної роботи/соціальним працівником (у разі, коли звільнена особа та/або члени її сім’ї є отримувачами соціальних послуг, - фахівцем із соціальної роботи/соціальним працівником надавача соціальних послуг) оцінювання потреб такої особи та/або членів її сім’ї у соціальних послугах.

44. Оцінювання потреб звільнених осіб та членів їх сімей у соціальних послугах здійснюється протягом п’яти робочих днів з дня одержання відповідної інформації від структурного підрозділу з питань соціального захисту населення уповноваженого органу.

За результатами оцінювання потреб у соціальних послугах працівник надавача соціальних послуг (у разі, коли звільнена особа та/або члени її сім’ї є отримувачами соціальних послуг, - фахівець із соціальної роботи/соціальний працівник надавача соціальних послуг) складає акт оцінки потреб звільнених осіб та/або членів їх сімей (у паперовій або електронній формі), який не пізніше наступного робочого дня подається до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення уповноваженого органу для прийняття рішення про надання/відмову в наданні соціальних послуг.

У разі потреби (якщо особа через похилий вік, інвалідність, стан здоров’я, догляд за

дитиною або інші обставини не може особисто подати заяву і пакет документів) працівник надавача соціальних послуг надає особі та/або членам її сім'ї допомогу в оформленні заяви про надання соціальних послуг і пакета документів, а також передає заяву і документи структурному підрозділу з питань соціального захисту населення уповноваженого органу разом з актом, складеним за результатами оцінювання потреб у соціальних послугах особи та/або членів її сім'ї для прийняття рішення про надання/відмову в наданні соціальних послуг.

45. У разі відсутності у звільненої особи, яка потребує надання соціальних послуг та/або заходів з підтримки, документів, що посвідчують її особу та підтверджують громадянство України, рішення про надання соціальних послуг та/або необхідність здійснення заходів з підтримки приймається без подання таких документів за заявою, зокрема про здійснення заходів з підтримки, звільненої особи та/або члена її сім'ї.

Для надання консультації або допомоги в оформленні необхідних документів та/або інших адміністративних послуг особі та/або членам її сім'ї, які перебувають у центрі реінтеграції або закладі охорони здоров'я, можуть бути залучені мобільні адміністратори центрів надання адміністративних послуг, фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб для забезпечення виїзного обслуговування до місця перебування такої особи та/або членів її сім'ї згідно з графіком, погодженим з центром реінтеграції або закладом охорони здоров'я, органом, що утворив центр надання адміністративних послуг, та установою, закладом, підприємством, де працевлаштований фахівець із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Заходи з підтримки звільнених осіб та/або членів їх сімей здійснюються відповідно до [Порядку забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2024 р. № 881 "Деякі питання забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб" (Офіційний вісник України, 2024 р., № 73, ст. 4365, № 99, ст. 6317).

Виїзд працівника територіального органу/територіального підрозділу ДМС, адміністратора центру надання адміністративних послуг до осіб, які перебувають у центрі реінтеграції або закладі охорони здоров'я, у разі необхідності прийняття документів для оформлення паспорта громадянина України та/або паспорта громадянина України для виїзду за кордон здійснюється в установленому законодавством порядку.

{Пункт 45 в редакції Постанови КМ [№ 940 від 06.08.2025](#)}

46. Соціальні послуги звільненим особам та/або членам їх сімей можуть надаватися за їх місцем проживання (перебування)/звернення.

Соціальні послуги звільненим особам та/або членам їх сімей можуть надаватися екстрено (кризово).

47. Планування організації та надання соціальних послуг здійснюється відповідно до [Порядку організації надання соціальних послуг](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 587 "Про організацію надання соціальних послуг" (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1781).

48. Соціальні послуги та підтримка відповідно до цього Порядку надаються:
звільненим особам;

членам сімей звільнених осіб;

дітям звільнених осіб (у тому числі повнолітнім).

49. Сім'ям полонених, незаконно позбавлених волі осіб, які продовжують перебувати в місцях несвободи, відповідно до потреб у соціальних послугах може надаватися:

психологічна підтримка за індивідуальною чи груповою формою (в тому числі у групах взаємодопомоги);

інформаційна, консультативна підтримка, представництво інтересів з метою оформлення необхідних документів;

сприяння в отриманні правничої допомоги (перенаправлення до центрів з надання безоплатної правничої допомоги);

допомога у встановленні/відновленні зв'язку особи із сім'єю.

50. Членам сімей звільнених осіб надається комплексна підтримка, яка передбачає постійний або періодичний супровід звільнених осіб та/або членів їх сімей для подолання складних життєвих обставин та мінімізації їх наслідків. З метою прийняття узгоджених дій та рішень в інтересах звільнених осіб та членів їх сімей може бути залучена міждисциплінарна команда із числа органів державної влади та органів місцевого самоврядування, зокрема структурних підрозділів районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад, сільських, селищних рад об'єднаних територіальних громад з питань охорони здоров'я, освіти, зайнятості, соціального захисту населення, правничої допомоги, житлової політики, житлово-комунального господарства.

51. У разі перебування звільненої особи у центрі реінтеграції або закладі охорони здоров'я, в який таку особу направлено для надання медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги, керівник центру або закладу забезпечує:

інформування членів сім'ї про звільнення особи відповідно до Порядку;

інформування надавача соціальних послуг за місцем розташування центру реінтеграції або закладу охорони здоров'я, надавача соціальних послуг за місцем проживання (перебування)/звернення членів сім'ї такої особи;

підготовку звільненої особи до знайомства та сприяння зустрічі з працівником надавача соціальних послуг для надання соціальної підтримки (за згодою такої особи), у тому числі під час її перебування в центрі реінтеграції або закладі охорони здоров'я.

52. Надавач соціальних послуг адміністративно-територіальної одиниці, на території якої розташований центр реінтеграції або заклад охорони здоров'я, забезпечує:

розгляд всіх повідомлень про звільнених осіб, які проходять заходи з відновлення в центрі реінтеграції або закладі охорони здоров'я;

направлення соціального менеджера/фахівця із соціальної роботи/соціального працівника (у разі потреби із залученням психолога) до центру реінтеграції або закладу охорони здоров'я, де перебувають звільнені особи, для встановлення контакту та організації надання соціальних послуг;

залучення соціального менеджера/фахівця із соціальної роботи/соціального працівника до участі у складенні та виконанні індивідуального плану надання соціальних послуг особі, звільненій з ізоляції, як члена міждисциплінарної команди;

організацію надання соціальних послуг відповідно до [Порядку організації надання соціальних послуг](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 587;

надання соціальних послуг відповідно до потреб;

інформування структурного підрозділу з питань соціального захисту населення уповноваженого органу за місцем майбутнього проживання (перебування) такої особи для організації надання соціальних послуг (у разі надання особою інформації про місце свого проживання (перебування)).

53. Соціальний менеджер/фахівець із соціальної роботи/соціальний працівник надавача соціальних послуг за місцем розташування центру реінтеграції або закладу охорони здоров'я забезпечують:

підготовку звільнених осіб до зустрічі з членами їх сімей (у разі потреби за згодою таких

осіб);

інформування звільнених осіб з питань соціального захисту населення, у тому числі щодо соціальних послуг, умов їх отримання;

оцінювання потреб звільнених осіб у соціальних послугах;

сприяння звільненим особам у встановленні/відновленні сімейних та/або соціальних зв'язків (за згодою таких осіб);

участь в роботі міждисциплінарної команди (у разі її залучення);

сприяння в отриманні звільненими особами психосоціальної підтримки.

54. Надавач соціальних послуг за місцем проживання (перебування)/звернення членів сім'ї звільненої особи забезпечує:

розгляд повідомлень про звільнену особу, в тому числі про ту, що проходить заходи з медичної, реабілітаційної та психологічної допомоги в центрі реінтеграції або закладі охорони здоров'я, та про членів її сім'ї;

організацію надання соціальних послуг відповідно до [Порядку організації надання соціальних послуг](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 587;

взаємодію з центром реінтеграції або закладом охорони здоров'я, де перебуває/перебувала звільнена особа, щодо обміну інформацією.

55. Надавачі соціальних послуг за місцем розташування центру реінтеграції або закладу охорони здоров'я, де перебувають звільнені особи, та надавачі соціальних послуг за місцем проживання (перебування)/звернення членів сімей таких осіб забезпечують обмін інформацією щодо проведеної соціальної роботи, переліку наданих соціальних послуг, надання психосоціальної підтримки, стану виконання індивідуального плану надання соціальних послуг та іншою інформацією, необхідною для організації безперервності надання соціальних послуг таким особам та членам їх сімей.

56. Звільнені оборонці України проходять заходи, передбачені [пунктами 37-55](#) цього Порядку, з урахуванням особливостей, визначених нормативно-правовими актами, прийнятими Міноборони, МВС, СБУ, Управлінням державної охорони та Службою зовнішньої розвідки на виконання [пункту 5](#) цього Порядку, та за погодженням з підрозділом (установою, організацією), відповідальною за координацію або організацію здійснення реінтеграційних заходів та постізоляційного супроводу.

{Пункт 56 із змінами, внесеними згідно з [Постановою КМ № 940 від 06.08.2025](#)}

Про затвердження Порядку проведення відновлювальних (постізоляційних, реінтеграційних) заходів, заходів з адаптації, підтримки (супроводу) осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення

Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 15.03.2024 № 296

Редакція від **07.08.2025**, підстава — [940-2025-п](#)

Постійна адреса:

<https://zakon.rada.gov.ua/go/296-2024-%D0%BF>

Законодавство

України

станом на 07.10.2025

чинний

296-2024-р

Публікації документа

- Урядовий кур'єр від 19.03.2024 — № 57
- Офіційний вісник України від 28.03.2024 — 2024 р., № 29, стор. 43, стаття 1870, код акта 123801/2024